

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

2)

OVERIJSSCHE
STAD-, DIJK- EN MARKEREGTEN.

VEREENIGING TOT BEOEFENING
VAN OVERIJSSELSCH REGT EN GESCHIEDENIS.

OVERIJSSELSCH
STAD-, DIJK- EN MARKEREGTEN.

DERDE DEEL. TWEEDE STUK.

MARKEREGT VAN EMMEN.

ZWOLLE,
DE ERVEN J. J. TIJL.
1874.

**NED.
LETTERK.**

BESCHRIJVING DER HANDSCHRIFTEN.

De grondtekst is genomen naar den in het eerste stuk als Hs. A. beschreven bundel, op het Provinciaal archief van Overijssel te vinden. Hs. B. is ook hier weder hetzelfde handschrift als het daar beschreven, dat op het Zwolsch archief berust.

STATUTEN DER BUERSCHAP VAN EME JNT
KERSPEL VAN DALFFSEN ¹⁾.

1470. Jnt jaar ons Heeren dusent vierhondert ende lxx, op donderdagh nae mitvasten sinnen averdragen de gemeene Erfgenamen van Eme metten Buijren als hier nae beschreuen staet.

1. Jnden eersten soo sullen die Erffgenamen kiesen twee zwaren vanden Erffgenamen ende twee vanden Buijren, off soo veele als hem goet ²⁾ dunck te wesen, Ende wie de Erffgenamen kiesen die zullen swaren wesen ³⁾, dat jaer lanck, ende off daer ijemandt weijgeringe dede, die sal gebrueken hebben drie oude schilde, Ende dese voorsz swaren sullen dese Marcke berichten ende de broecke jn winnen, Ende waert saecke dat dese voorsch: Zwaren behoef hadden den gemeenen Erffgenamen, dan sullen sij kerckenspraecke doen laten, toe Zwolle ende te Dalffsen, Die dan daer niet en queme oft

---

¹⁾ Op den kant: „Vide oud Markenbock fol. 140.” Hs. A. ²⁾ „heeren noet” Hs. B. ³⁾ De 9 laatste woorden ontbreken in Hs. B.

nijmant en hadde die sijn mechtich weer die solde hebben gebræcken een Heeren pondt, Ende dat salmen den Meijer affpenden, ende sijn Lanthr. sal het hem weder geven, ende wes die Erffgen: dan averdraeght die daer te samen gecomen zijn, dat sullen die aenden ¹⁾ volgen die daer niet gecomen en sint.

2. Jtem wanneer daer kerckenspraeck geschiet om te samen te comen, ende dat sijn Lanthr. niet laet weten, die sall dat pont gelden, dat sijn Lanthr. gegolden soude hebben, ende sie sullen oock een pondt gelden.

3. Jtem soo sijn de gemeene Erffgen: averdragen dat een ijttelich Erffgen: commen sal bij een ²⁾ toe Eme des donderdages na belæcken paesschen te voormiddagh, meer off eenich Erffgen: nootsaecke dede off en queme ³⁾, dat bewijsselic weer, die magh een knecht in sijn stede senden, die sijne machtigh wesen sal, wes de Erffgen: dan jnsetten, sal dat jaer recht blijven, Ende geen Meijer sal hem op sijn Lanthr. verantwoorden, ende wie voor den anderen stiet sal voor den anderen voldoen, Ende waer 2. a 3. tot eene Erve hoorden, hetsij vader off kindt, Broeder off Suster, die mogen den eenen off ⁴⁾ den anderen verantwoorden.

4. Jtem die swaren sullen dit alle jaer verkundigen ⁵⁾ des sonnendags belæcken paeschen, dat de Meijers haer Lanthr. zullen laten weten, dat sie des donderdags daer nae als voorsz is commen sullen, als bij een Heeren pondt.

5. Jtem of die zwaren die verkundinge niet en deden, soo sullen sie elck gebræcken hebben een heeren ff Ende wie dan van de Erffgenamen niet

¹⁾ „anderen” in Hs. B. Alle verder aan den voet der blz. vermelde afwijkingen zijn nit datzeldde Hs. ²⁾ „hem” ³⁾ „offte acuqueme”, ⁴⁾ „off” outbreckt. ⁵⁾ „Verkundigen lacten”

en queme, die sal gebræcken hebben 1 heeren ff.

6. Jtem nijmandt en sall koppel schaep aennemen toe drijven op die marcke hie hebbe soo volle Landes nae grootheijt der Schapen, die schare toe bedrijven, die daer boven doet, die sal gebræcken hebben 1 oort van 1 Heeren ff elcke reijse dat men sie bekoiret.

7. Jtem wie sijn Landt bijsonderlingh verdede ¹⁾ toe den schaepen oft anders, ende woude den ²⁾ allijck wel zijn goet op die marckt slaen daer hie geen Landt toe en hadde naer schaertale, die solde gebroecken hebben van elcken peerde, koen, kalven ofte ossen $\frac{1}{2}$ H^{ren} ff soeveel als men sal schutten ³⁾.

8. Jtem oock en sal geen Buerman ofte kotter ganse aennemen te houden, soo vacck als men sie schuttet, soo sal elcke gants gebroeckē hebben 1 Braspenninck.

9. Jtem wie sijn Wetter graven niet en sloetet off en gravet off sijn damme niet en maect toe tijde als daer kerckenspraecke aff geschiet is, die sal gebræcken hebben van elcke Koringe 1 oort pondes.

10. Jtem waert dat ijemandt van den Buijren den die Zwaeren boeden toe dijken, ofte toe graven, ende die Zwaren dat gebooden den Buijren toe doen, dat der Mercken noet ware, wie dan daer niet en comt en helpt daertoe, die sal gebræcken hebben 1 heeren ff ende elck sal comen als hem die swaren gebieden, dat sie met die wagen off sonder wagen comen sullen.

11. Jtem nijmandt en sall sijne Tuijnen off vrede ongemaeckt laten in die Marcke haverlant ende Esseche wie dese niet en doet, die sullen die Zwaren

---

¹⁾ „weydede“ ²⁾ „dan“ ³⁾ „soo vaccke als men sie schuttet“.

gebieden te maecten als bij een halff heeren ff des der(den) dages bij 1 heeren ff ende des vierden dages bij 2 Heeren ff Ende dan voortaan sullen die Zwaren dat bestaeden ¹⁾ ende nemen daeraff dubbelt gelt.

12. Jtem geen man en sall goet ²⁾ aennemen te weijden vorder dan die Lant heeft, wie dat broecke, die sal gelden ³⁾ van Elcken Bieste een halff heeren ff, een schaep 1 oert pondes, ende blijven voert aen van den Lande.

13 Jtem men sal geen goet offte ganse op die stoppel drijven, ofte tuijren inden Essche ofte Jnt Haverlant eer den tijt dattet saet 'tsamen in is gemeent⁴⁾ elcke biest een oort van 1 heeren ff. elcke gans te ⁵⁾ Vercken offte Schaep bij $\frac{1}{2}$ oert heeren pondes een gans 1 st' brab.

14. Jtem oock en sal niemant des winters eenige Biesten off Schaepen oft Vercken slaen ⁶⁾ off gaen laten in den Essche wanneer de Rogge geseijt is, Elck stuck bij een oert pondes een Vercken 1 ⁷⁾ oert, Een gans 1 st' Br. en des nachts dubbelt.

15. Jtem ijder ⁸⁾ Buer sal sijn vrede waren ende holden hem ⁹⁾ die gemene Eschlatinge schiet ¹⁰⁾ bij de Breuck van een Heeren ff.

16. Jtem niemant sal eenige Beesten off paerden slaen in die Moest ofte in die maeden tegen den Essche, daer en sij bij dage een Hirde bij, Ende des nachtes sullen daer geene bieste gaen off paerde bij dage elck biest 1 oert pondes ¹¹⁾ bij nachte 1 ff.

17. Jtem oft eenige punten ofte saecken weren die

¹⁾ „bestaen“ ²⁾ „goet“ outbreckt. ³⁾ „geven“ ⁴⁾ „offte“ ⁵⁾ „slaet“ ⁶⁾ $\frac{1}{2}$ ⁷⁾ „enijch“ ⁸⁾ „hent“ ⁹⁾ „geschiet“ ¹⁰⁾ $\frac{1}{2}$ „poud“

noot ende orber weren deser marcken die moogen die Erffgen. tot allen tijden vermeren ende verminderen, ende die mijnnesten sullen die meesten volgen.

18. Jtem soo magh eenigh Erffgen. off sijn knecht schutten, off sie schade segen gelijk die zwaren.

19. Jtem die Erffgen. hebben eene dijck gemaect voor die vloet, die sie becostiget hebben, toe desen dage toe, want dan die Meijers den dijck gemeenlijck voert maecken ten ¹⁾ ende waren. Eedt ²⁾ daer leggen wij op twee schouwen des jaers. ende off daer eenigh moet aen quaeme van water ofte anders toe maecken ende queme toe hoe dat het queme, Ende om dat die Zwaren laten weeten, wie dan daer niet en queme, ende deden als hun ³⁾ de zwaren seijden, die sal gebraecken hebben $\frac{1}{3}$, ⁴⁾ heeren ff ende Elcke wall ⁵⁾ sal hie des anderen dages helpen offt noot is.

20. Jtem die eerste Schouwe van den voorsz dijck is des Sonnedages nae Sint Johan, ende de andere des Maendags nae Santgangen, ende weert saecke dat die geswaren niet en schouwden op die dagen als voorsz, off op een andere bequame dagh, soo sullen die Zwaren selveren elck 1 heeren ff gebrocken hebben tot elcker Schouwe.

21. Jtem soo is oock overdragen met den gemenen Erffgenamen, datmen die Erffgenamen verbaden zal op Ste Valentijns dagh, ende sullen de Zwaren des sonnedages toe voeren verkondigen als voorsz is.

22. Ende dan sal een ijgelijck sijn vercken gecrammet ⁶⁾ hebben, bij die Brocken die daer op gaen, als elck stucke bij een olden Vleemsch soo vaeke als sie

¹⁾ „laeten“ ²⁾ „Eede“ ³⁾ „em“ ⁴⁾ „j“ ⁵⁾ „allijcke well“ ⁶⁾ „werck genoemeth“

bekoert worden, Ende de zwaren sullen dat besien hebben ende den Breucke den Erffgen. dan anbrengen.

23. Anno etc. lxxxix des Mannedages nae belacke paesschen js overdragen vanden Erffgen. van Eme dat nijmanten sallen toeslagh maecten in den houet graeven tusschen Emer marsch ende Herffter mersch. Ende soo vake als dat bevonden worde van den Zwaeren off van eenigh der Erffgen. soo sal die geener jn wes graven daert bevonden wort gebroecken hebben tot elcker tijt een olden schilt, ende desen graeven sal men schouwen des Manedages nae St. Johan te middesomer boet ¹⁾ ende Brocke als daer op gesat is jn ²⁾ dat punt beginnende, Jtem wie sijn wetergraven niet en sloetet etc.

24. Jnt jaer ons Heeren xv^c ³⁾ overdragen door ⁴⁾ de gemeene Erffgen. van Eme dat niemant geen uijtheemsche schaepen aennemem sal voor Meij dage bujten ⁵⁾ binnen oeren bevrijden ⁶⁾ Lande al weert oock dat sie eeniger Erffgen. Schaep aennemem op oer bevrede Lant voor Meije, Soo sullen sie haer peerden, Koen, Bieste bujten jnden gemeenen Lande niet meer drijven, dan ⁷⁾ naer groote ende volheijt haers Lants, Ende ijgelijck in geschaert worden elck schaep ende biest die daer bekoert worde bij eene halve ponde,

25. Op dat selfte jaer auerdrooghen de gemene Erffgen. dat men die ganse sal laten cloten, er men die jn die achterste weijde brenght. soo magh men sie schutten ende en konnen de niet vliegen.

26. Anno xv^c ende viii des vrijdages nae paeschen is averdragen bij den gemeenen Erffgenaemen met den Buijren toe Eme, datmen op elcken mergen schaeren

---

¹⁾ In plaats van „boet” heeft Hs. B. „op alsuleke keur” ²⁾ „Jn” ontbreekt. ³⁾ „412” ⁴⁾ „door” ontbreekt. ⁵⁾ „offte” voegt Hs. B. hier tusschen. ⁶⁾ „befreden” ⁷⁾ „dan drijven”

sal twee olde paerden, ofte twee olde Koeine, ende 6. oude Schaepen ende drie Koebieste dat jonck is ende 4. eenwinters ende acht Kalvers. ¹⁾ Ende wat men nae St. Jacob off slaet, niet voert weder opslaen Ende xiiii olde gansen xxiiii kujukens, Ende wie dat geene ganse selver en weijdet, die magh koopen xx ganse ende niet meer, is dat men daer meer vonde dan mogen de zwacren nemen voor verboert ende verdrincken.

27. Vp denselven dagh was averdragen dat elck Erffgen. sal mogen bekoeren off sijn diener als die gezwaren als oock voorsz. staet.

28. Jnt jaer xv^e ende ix sijnen die Erffgenamen avereencomen toe Eme op den Brinck dat niemant drijven sal eenich guet als vijf koen peerden, ende schaepen ende gausen sij sinnen van den geswaren geschaert bij een Ieren ff. oock sijn de Erffgenamen over een komen dat alle schaerbaer Landt, daer en sal men niet meer op scharen dan toe Meije, des jaers. Ende dat zullen die gezwaren alle maent besien, Ende vinden sij eenigh goet daerop geschaert ²⁾, die broeckt 1 heeren ff so vaecke als mense ongeschaert vint.

29. Oock watmen St. Johannes affneemt daer ³⁾ en salmen niet weder opschaeren.

30. Jtem alle schaeringe sal blijven staen als dit jaer jngesteld wort behalven datmen niet meer schaeren dan 2 peerden op die Mergen, Jtem die opscharinge sal wesen op petri ad Cathedram, Ende des ijrsten Saterdaghes nae pinxteren elck nae grootheijt sijns Landes.

31. Nogh sinnen die gemeene Erffgen. overeencomen jnt jaer van xviii de 25sten dagh ⁴⁾ in die april datmen soeuen weers slaen sal op twee mergen oft

¹⁾ „heck kalvers”. ²⁾ „goet op ongeschaert” ³⁾ „dat”. ⁴⁾ „jnt Jaer van xxiiiiste dach”

vier oijen met Lammeren op een ¹⁾ mergen; Ende dan geen weers nogh guste schaepen.

32. Jnt jaer xxiiii sijn de gemeene Erffgen. overcomen dat een vol Erve sal hebben een half vieren-deel schaepen, Een cotter nae advenant, ende dit stont men den huis-Luijden nogh toe a° xxxii et xxxiii tertijt men anders bij den gemenen Erffgen. averdragen worden.

33. Jtem op die schilinge tusschen den gemeenen Erffgen. van Eme met oire Meijers ter eenre, ende Derrick Berents ter andere sijden hercomende van een Vrede 't maecken ²⁾ gelegen aan drie mergen Landes certijts gecooft van den Brandes tegens die Ossenweijde streckende bijlanx d' achterste weijde, Js overeencomen, ende verdragen, bij den vier Erffgen. daertoe gecooren, ende Volmaghtiget Namentlick Jo^r Otto van Rechteren, Meijster Johan Oosterdorp van oir selvest, Ende Johan van Engeren ³⁾ van weegents Butte ⁴⁾ nagelaten weduwe Bosces ⁵⁾ ter Bruggen, ende Lodewich Hesse Schulten toe Dalffsen, Volmachtich Voss Roeloffs dochter, Dat de gemeene hujsluijden gelegen aen die vrede sijde voorsz vreden sullen van nu voortaan, die twee deelen der voorsz vreden ende t' derde deel ⁶⁾ Derrick Bernijr ⁷⁾ voorsz, ofte besitter jnder tijt der drie mergen voorsz, die geheele vrede omtrent x roeden ongefere groot wesende, actum te Eme op sondagh ⁸⁾ Misericordia a° etc. xxx°.

34. Voort hebben de voorsz gecooren Erffgen. ende volmechtigh wesende van den anderen oock op deselve tijt consentiert ⁹⁾ Hermen Brants ende Joffer Frederics

1) „twee“ 2) „maecken“ 3) „van Engeren“ 4) „Griete“ 5) „Goeseus“ 6) „jnder deel“ 7) „berner“ 8) „Saterdag“ 9) „met consent“

van Rutenberg gen¹⁾ Meijster Johan Oostendorp ende
²⁾ Erffgen. soo volle plaetse vander gemene Buerstege
 tegen Oostenderps voorsz erve aen den Berghstede ge-
 legen daer Tonis ³⁾ Egbert Jans op woont, dat den
 Meijer aen den Bergh met eenen wagen binnen tuijns
 magh wenden streeckende bijlanx den olden tuijn tot
 aen des meijers hecke, nederwaerts nae die beteykinge
 die den Meijer gewesen is toe vreden.

Statuten der Burschap van Eme bij den Erffge-
 namen a^o xv^oxlv op donderdagh nae belaecken paes-
 schen namentlijk den xvi april jngezet onde belieft.

Anno d^omv^oxlv des donderdags nae Belacke paesschen
 sijn de gemeene Erffgenamen van Eme bij den anderen
 geweest ende Brinck spracke ⁴⁾ gehouden Ende sinnen
 samentlijk eendrachtelijk over een comen, ende gesloo-
 ten als hier nae volgt.

35. Jtem jnden eersten sinnen sie overeen comen
 dat nijmant op dat Noortbroeck ofte jnde ach-
 sterte [achterste] weijde eenige schaep daerin drij-
 ven sall, off in schaeren, dan in bijwesen der Erffge-
 namen, ende die Buerzwaren ende dan niet wijder ⁵⁾
 't schaeren dan elk op sijn schaer behoort.

36. Jtem oock is verdragen, dat nijmant met sijnen
 bieste jn den Esch drijven sall eer die leste gaste
 daar uijt is.

37. Jtem oock is verdragen dat off daer ijinandt
 waer, die eenich Landt ofte Belte ongesajjt liete
 leggen, dat waer dan juden Esch off opt Noort Broeck,
 off in de maeden, op dat voorsz Landt sal die selveste
 die dat liggen let, niet driven met sijnen biesten,
 off op hueden laeten, dan sal daer wal op tuijren mogen

¹⁾ „gegummet“ ²⁾ „vnde sijne“ ³⁾ „itzundes“ ⁴⁾ „Burenspraecke“
⁵⁾ „weder“

tot St. Johannes toe, ende niet langer, Ende dat selveste sal daertoe niet geschien, tensij met wille ende toelate der Erffgeswaren ende der Buijzwaren.

38. Jtem off hier ijemant boven dede sal vaer ettelijcke reijse ¹⁾ soo vaecke hij daerin bevouden wort gebraecken hebben den gemeenen Erffgen. eene golt gulden, ende die selveste die die Biste schuttet een Tonne Biers.

39. Jtem oock is overkomen, ende verdraegen als tusschen Michiel Hertgers ende die Boeren van Eme angaende dat uijtgegravene Landt, dat Michiel voorsz jn die achterste weijde uijtgevreet heeft, dat een ijderman sijn Lant, waer hij dat leggende heeft, wel vreden ²⁾ magh soo vaecke hem des believe, Beholtlijchen, dat hij ende een ijder sijner Vrede maecken sal die hij van ondes pleecht te maecken.

40. Jtem oock is overkomen, dat niemant geen vreemde Beeste op der Marcke daer sie schaeren aennemen sal, dan die hij des Winters gevoert heeft, Ten sij met wille ende toelaten der Erffzwaren, ende de Buijzwaren, als bij den Broecke voorsz.

41. Jtem soo daer twist ende schillinge is geweest tusschen Fredrick van Keppel ende die Erffgenamen angaende des Veers halven, soo is verdragen dat de Erffgenamen op de Brinckspraecke ³⁾, dat Veer ⁴⁾ verhuijren sullen an een goede man, van 6 Jaer tot 6 jaren, die den buren goet gerach doen sal ende holden, op die verbeurte sijne jaren, Ende daervan salmen den veer een pacht sedulle maecken, vermeldende mede, dat die veer[man] sal niet meer Biesten houden op die holle wege, dan twee of drie koene, die hem selft

¹⁾ „van d'elcke reijse“ ²⁾ „uijtvreden“ ³⁾ „Buijrspraecke“ ⁴⁾ „Veer“ ontbreekt.

toecomt, Ende sal oock geene gansen, Enden oft hoender ¹⁾ houden, dan van elck drie, off vier, Ende soo die Redewecht giet beneven ²⁾ Frederick van Keppels lant hen, salmen hem den ³⁾ altoos apenen want des noodigh is.

42. Jtem soo dan Frederick van Keppels huijs dat meeste deel stiet op des Veers grondt, sal dat selfste blijven staen, soo lange als den Erffgenamen des believet, Ende die Veer[man] sal als dan Fred: van Keppels Lant soo volle ⁴⁾ mijden als hie kan.

43. Jtem oock sijn de gemeene Erffgen: overeengemen, dat de holtspreecke nu voort daen beginnende Jut jaer ses ende viertigh, sal gehouden worden bij elcken Meijerman, Beginnende van den Hoff tot Emme ende soo voort omme daer die veer bestellen sal altoos een Tonne Biers gecooft voor een joachemdaeler, Ende soo dan Frederick van Keppels huijs staet op der Erffgenamen gront, sal die Meijer gehouden sijn op selve bijcomst jaerlijcx den Erffgenamen te geven een goeden schincken daer die Lantheer Frederick van Keppel mede in geconsenteert, ende believet heeft, Oock sal de Meijer daer de Holtspreecke gehouden wort dat laeten rechten ⁵⁾ ende die Meijers sullen een ijder voor oeren Lantheer de Kost ende Broet brengen. Onder stont met verscheijden namen als volght

Erffzwaren	{	Joncker Johan van Rechteren.
		Johan van Lantdoull. ⁶⁾

Buerzwaren	{	Derick Goossens.
		Oelde Luesseult.
		Berent op 't Hoff.

¹⁾ „meer“ tusschegevoegd. ²⁾ „rede wecht gehet beneden“ ³⁾ „den“
 outbreekt. ⁴⁾ „veele“ ⁵⁾ „rekenen“ ⁶⁾ „Landbouw“.

44. Soo schelinge ende twist tot seker jaer verresen is geweest ¹⁾ tusschen den Erffgenamen, ende den Bueren van Emme ter eenre, Ende Michiel Hertgers' Borger tot Zwolle ter ander zijden, aengaende die uijtgevrede maet van negen mergen gelegen jnde achterste weijde, die Michiel voorsz, bij hemselvens sonder consent der Erffgenamen hier voormaels uijtgevredet heeft, daerop de Erffgenamen dickwils bij den anderen geweest, ende nu op datum van desen eijntlijcken overkomen ende geslooten voor ons ende onse Erffgenamen nu ende voortaejn toekomende tijden, dat Michiel voorsz voor dit Jaer 47. sal blijven bij sijn wtgevrede Landt onbespiert, hij alsoo, dat op sijn Lant gelegen opt Noort Broeck niet meer geschaert offte geweijdet sal worden, daer ²⁾ een ander drie Beesten schaert, sal hie of sijn Meijer niet meer dan twee schaeren, off schaeren ³⁾ mogen, dan toecomende Jaer sal hij dat goede met den quaden lande jn goeden vreden stellen, Jn gevalle hij des ter goeder tijt 't weten voor petrij ad Cathedram niet en dede, sullen die Erffzwaren mett Buijrzwaren van wege der gemeener Erffgenamen dat voorsz uijtgevrete Lant mogen jntreden ende voor gemeene holden also naebuijrijck ende als van oldes gewoontlijck geweest js, opdat dan oock de Erffgen. op haer selfs kost desse ongewoonlijke bijkomst niet alleene en doen ende hem Michiel voorsz 't gevalle geschiet is, sal hij gehouden zijn, hem 't volleste te komen ⁴⁾ met een daeler, den sie samentlijck met die Buijren sullen verdrincken.

Allent sonder argelist des te oirconde der Erffgenamen off haer volmaghtigers hantteijcken hier onder gesat den

¹⁾ „geweest“ ontbreckt. ²⁾ „dan“ ³⁾ „off schaeren“ ontbreckt. ⁴⁾ „twolfte to kamen“

14 Majj a° vijftien honderd soeven ende veertich aldus onderteijekent.

Johan van Rechteren.

Johan Kruse ¹⁾).

Johan Oostendorp.

Seijne van Ruijtenberg.

Herbert Splijt Hoff ²⁾).

Hend: Reijnerink ³⁾ als volmechtiger van wegen Frederick van Keppel.

Gijsbert Jacobs als volmechtiger Hend: Mathias.

Goert van Groenen van wegen den Juffer van Rhede.

Johan Landouw van wegen Olthuijs ende van wegen Schultus van Deventer.

Derrick van Twenhuijsen van wegen Helmich van Twenhuijsen ende Joffer Gerberich van den Camp-huijsen.

Wilbert Luijkens als volmechtich Juffer ten Haeve.

Johan Gerrits als volmechtigh Frans Brandenburg.

Rotger Jn den Bergh van wegen 't Conuent opt Oort.

Egbert Janssen van wegen Johan van Hairst.

Iager stont, Dese tegenwoordige copie overcompt van woorde toe woorde met die schrijft der avercomst ende believeu gemaect bij den Erffgenamen daer de Erffgenamen off haer volmechtigen oir cijgen handt hebben oudergesat dat ick Derrick die Beste notarius tuijge met mijn eijgen handt.

Anno vijftigh ⁴⁾ den 5 dagh Majj sijn de samentlijke Erffgenamen van Emme ten andermael verdragen nae Luijt eens oldes recessus a° XLVII den 4 Majj geschiet

¹⁾ „Kruisse”. ²⁾ „Splijtloff”. ³⁾ „Remmerijuck”. ⁴⁾ Op den kant: 1550 Hs. A.

bij onderteekeninge desselven recess, den reces met alle zijnen inhouden nae te komen, ende ter executien te stellen, met bijstant des gericht van Dalffsen, twelck hier toe geeijst voer dese reijse sonder sulx in consequentie te trecken, mits ¹⁾ geloovende den gerechte schadeloos te houden, jngelijcken die Erfzwaren, ende Erfschuts ²⁾ met malcanderen helpen uijt dragen, soo de gemeene marcke beste ende profijt hier in gesocht wort, ende niet anders alleen ³⁾ sonder argelist, oirkonde der waerheit hebben die Erffgenamen, ende volmechtigen van sommige niet tegenwoordige wesende dit verdrach onderteekent, met namen als volgt

Albert van Haeffte Hr. van Verwolde	} in de tijt marckenrichters off Erffzwaren.
Berent ⁴⁾ van Groene van wegen Juffer van Rhede,	

Johan van Rechteren.

Helmich van Tweenhuijsen.

Johan Oostendorp.

Roeloff van Twickeloe.

Willem Brant.

Thom: Knoppert van wegens mijns Broeders.

Frans Brandenburg.

Jan Clasen volmechtigh Herbert Splijthoff.

Claes Lasman als volmechtigh van Kersken van Oldenhuijs toe Wilbergh.

Jacob Guedesdeij ⁵⁾ als volm^r Hr. Seijn van den Rutenberg.

Egbert Johans ⁶⁾ volmechtigh van wegen Johan van Haersolte.

Durch bede ende begeerte Johan Willems als volmechtigh Hend: Mathijs ende Rotgers Jn den Borgh

¹⁾ „met” ²⁾ „Erffgenamen sulx” ³⁾ „alleen” ontbreckt. ⁴⁾ „Gaert” ⁵⁾ „Goedesdey”. ⁶⁾ „Jansz”.

van wegen des Convents opten Oort bij mij Lambertus ¹⁾ Custer t' Dalßen onderteijkent.

Hier is Richter aver geweest Peter van Holte.

Coornoten { Johan Mulert ²⁾.
 Hend: Reijnerinck.

---

¹⁾ De 9 laatste woorden uitgevallen. ²⁾ Er kan ook Muller staan, gelijk in Hs. B.